

Таким чином, були досліджені і визначені умови реалізації ефективних міжособистісних відносин між працівниками трудового колективу. Виявлені умови реалізації успішних міжособистісних відносин між працівниками в бізнесі дозволять моделювати ефективний комунікаційний процес між працівниками при їх спільній трудовій діяльності. Позначена інфраструктура трудового колективу і спільності, її складові. Розглянуті в статті питання допоможуть спрогнозувати успішну взаємодію працівників трудового колективу, забезпечивши при цьому правильну поведінкових мотивацію як окремого працівника, так і в цілому всього трудового колективу.

Література:

1. Петренко О.О. Розвиваюча функція навчання в процесі управління персоналом / О.О. Петренко // Економіка розвитку. – 2009. - № 3 (51). – с. 94-98.

Чала Н.Д., д.н.держ.упр.,
професор кафедри маркетингу та управління бізнесом
Національний університет «Кієво-Могилянська академія»,
Гавриленко О.В., к.т.н.,
доцент кафедри безпеки інформаційних технологій,
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ГРАВІТАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ДЛЯ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Розробка стратегій регіонального розвитку, або плану дій ввійшло належним чином у практику місцевої влади. Традиційно розробка стратегій у публічному управлінні спирається на методи, які використовуються у бізнесі, зокрема SWOT-аналіз, бенч-маркінг, тощо. Звертаємо увагу, що бізнес створюється і розвивається з метою отримання прибутку, отже і методика розробки стратегії, яка тут застосовується, має забезпечити розвиток з метою отримання прибутку. Результат функціонування регіональної економіки вимірюється обсягом валового регіонального продукту. Отже, успішне виконання стратегії у решті решт має забезпечити стійке зростання валового регіонального продукту. Відповідно постає принципове питання: чи є валовий регіональний продукт адекватним показником для вимірювання регіонального розвитку?

Дослідження нобелівських лауреатів Дж.Стігліца, А. Сен, Ж.-П. Фітусі [1] показало, що використання показників ВВП та ВРП, які використовуються для оцінки економічної політики, не дають об'єктивної оцінки щодо економічного розвитку. Причиною цього дослідники називають включення у показники головним чином, виробничих індикаторів, тобто того, що створюється, і повне ігнорування того, що руйнується. А також розрахунок показників на основі тих продуктів (товарів і послуг), які можуть бути реалізовані на ринку. Таким чином залишаються за межами оцінки суспільні послуги, поганий стан транспортної інфраструктури, витрати на медичні послуги, тощо, власне, ті речі, якими має опікуватися публічне управління. Для підтвердження цієї тези автори наводять приклади землетрусу та військових конфліктів, коли ліквідація наслідків призводить до зростання валових показників. Що може бути оцінено як економічний розвиток, але за своєю суттю таким не являється. Звернемо увагу, що під час світової фінансово-економічної кризи у 2008 році рівні падіння ВРП найбільші були в економічно розвинених областях (Донецькій, Харківській), а найменші – у депресивних (Тернопільській) [5]. Це опосередковано підтверджує зазначену тезу. З цього випливає, що використання у публічному управлінні методів, спрямованих на підвищення валових показників призводить до викривлення об'єктивної реальності і

відповідно до помилкових рішень. Помилкові стратегічні рішення можуть призвести до катастрофічних наслідків.

Автори дослідження [1, с. 111] пропонують при моніторингу розвитку економіки зробити акцент на домогосподарствах, і розглядати разом такі категорії як доходи, витрати, багатство. Зокрема доходи і споживання домогосподарств мають відображати також і вартість не грошових послуг, які надаються державою (освітні, медичні послуги, тощо). Науковці з регіоналістики [2] вважають, що економічні відносини між людьми підпадають під дію законів всесвітнього тяжіння, тому використовують гравітаційну модель для оцінки просторового розподілу грошових доходів населення [2], демографічного потенціалу [3], експортного потенціалу регіону [4]. Це дає нам підстави запропонувати гравітаційну модель для обґрунтування стратегії економічного розвитку регіонів.

Пропонується, враховуючи висновки нобелівських лауреатів [1], в основу економічного розвитку регіонів поставити не вироблений продукт (ВРП), а домогосподарство (як основну економічну ланку суспільства). На просторове розміщення домогосподарств суттєво впливає економічний чинник. Проте не варто все зводити тільки до рівня грошового доходу [2], бо яке домогосподарство з невисоким доходом, але яке має багатство, може жити набагато краще, ніж домогосподарство з високим доходом, але без багатства. Тому вихідною гіпотезою для обґрунтування стратегії економічного розвитку регіону є наступне: домогосподарства тяжіють до точок, де мають найкращі можливості щодо отримання доходу, споживання та накопичення багатства, а також освіти, охорони здоров'я, рівнем безпеки, змістовного дозвілля. Отже, виходячи з раціональної поведінки домогосподарств варто очікувати, що вони тяжитимуть до регіонів з вищою якістю життя. Використання гравітаційної моделі для обчислення просторового розподілу фінансових потоків домогосподарств чітко вкаже на центри тяжіння домогосподарств, а також покаже точки відтоку населення. Представлення результатів у картографічному вигляді дасть можливість виявити потенційно депресивні регіони і завчасно у відповідності до потреб домогосподарств (коефіцієнтів гравітаційної моделі) розробити стратегію економічного розвитку регіону.

Література:

1. Stewart, J.Q. (1950), *Potential of Population and Its Relationship to Marketing, Theory in Marketing*, Illinois.
2. Stiglitz J., Sen A., Fitoussi Mis-measuring Our Lives. Why GDP doesn't add up. The report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress. The New Press. New York 2010, 210 p.
2. Благун І.С., Дмитришин Л.І. Гравітаційна модель просторового розподілу грошових доходів населення // Економічна кібернетика. Міжнародний науковий журнал; No 4-6(76-78). – 2012. – с.11 - 16
4. Московкин, В.М. Гравитационная модель для внешней торговли Украины со странами ЕС / В.М. Московкин, Н.И. Колесникова, Н.М. Рилач ; БелГУ // Бизнес Информ. - 2007. - №7.-С. 26-32.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України www.gov.ua